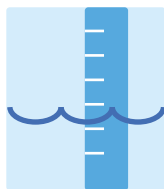

Při léčbě Vašeho onemocnění nebo onemocnění Vašeho dítěte jsou používány i léky z oblasti imunosupresiv. Tyto léky potlačují obranyschopnost/imunitu. To je ale naším cílem. Řada těchto léků má bohužel i jiné – nežádoucí účinky. Je potřeba o nich vědět, sledovat je a optimálně se pokusit jim předcházet či je minimalizovat.

Jednou z cest, jak toho dosáhnout, je i správné dávkování. Lék nebude dostatečně účinný, pokud nebude podáván ve správném intervalu, doporučeném ošetřujícím lékařem. Nebude účinný, pokud budou některé dávky vynechány, nebo nebudou přesné (nižší nebo vyšší) než je doporučeno. Naopak při vysokých dávkách hrozí řada i velmi závažných nežádoucích účinků (poruchy funkce jater, ledvin, nervového systému, apod.).

Důležité je vědět, že současně podávané léky, nebo některé nápoje či jídlo, mohou významně ovlivňovat účinek imunosupresiv (snižovat nebo zvyšovat). **Nezbytné je proto hladiny léků pravidelně sledovat a dle výsledků dávků pečlivě upravovat.**

Tento návod se týká následujících imunosupresiv podávaných ve formě tablet, kapslí či sirupu v ambulantní péči:

cyklosporin A (Sandimmun Neoral, Equoral,...) – kapsle (25-50-100), sirup

takrolimus (Prograf,...) – tablety (0.5-1-5), sirup

sirolimus (Rapamune,...) – tablety (0.5-1-2), sirup

mofetil mykofenolát (CellCept, Mykofenolat,...) – kapsle (250-500)

U všech těchto léků provádíme pravidelné měření hladin. Následující návod na podávání cyklosporinu lze proto aplikovat i na ostatní léky z tohoto seznamu.

CYKLOSPORIN A

Cyklosporin A je lék, jehož dávkování se řídí hladinou léku v krvi, která musí být určována v pravidelných intervalech. Pravidlem je nutnost častějších kontrol hladiny léku v krvi v prvních týdnech podávání, po této době lze pro většinu pacientů najít optimální dávku a prodloužit intervaly laboratorních kontrol.

Vedlejší účinky

Jsou většinou přímo úměrné dávce, ustupují po snížení dávky a mizí po vysazení léku. Patří mezi ně **zvýšený růst chlupů, třes prstů, zhoršení funkce ledvin, vysoký krevní tlak, porucha funkce jater, zbytnění dásní, nechutenství, pocit na zvracení, zvracení, bolest břicha, průjem, pocit pálení rukou a nohou**. Řada těchto projevů ustoupí po prvním týdnu podávání, některé se naopak zvýrazní v čase.

Pitný režim

Podmínkou dobré funkce ledvin je zvýšený příjem tekutin a rovnoměrné rozložení pití během dne a pokud možno i během noci.

Způsob podávání

Přesné dávkování léku je podmínkou úspěšné léčby. Je zpravidla podáván **2x denně, ráno a večer, v 12hodinových intervalech** (v některých případech ale i 3x denně po 8 hodinách). **Optimální doba podávání je 7.30-8.00 resp. 19.30-20.00 hod (nebo 8 - 16 - 24)**. V den kontroly hladiny léku podávejte ranní dávku léku až po odběru krve. Vezměte si proto lék sebou do nemocnice.

Praktické doporučení

Kapsle vyjmout z obalu až těsně před podáním, jinak se mohou stát méně účinnými. Zápach po jejich vynětí je normální a neznámá, že lék je poškozen. Kapsle musí být spolknuty vcelku, nesmí se lámat ani kousat. Zapít je lze jakoukoliv tekutinou **s výjimkou grapefruitového džusu a čaje**.

Roztok

Naplnit do poloviny sklenice pomerančovým nebo jiným nápojem s příchutí (**nepoužívat grapefruitový džus a čaj**), optimálně používat stejný druh džusu. Přiloženou stříkačkou podat do džusu doporučené množství Sandimmun. Stříkačka nesmí přijít do kontaktu s tekutinou ve sklenici. Dobře promíchat a vypít naráz. Nenechat Sandimmun usadit na stěnách a na dně. Dojde-li k usazení léku na stěnách, propláchnout sklenici malým množstvím džusu a vypít. Stříkačka se otre papírovým kapesníkem a vrátí se do obalu. Nikdy se neproplachuje vodou, alkoholem nebo jinou tekutinou.

Skladování

roztok by měl být **spotřebován do 2 měsíců** od otevření a lahev skladována **při teplotě mezi 20–30 °C** (pokojová teplota). Kapsle taktéž při pokojové teplotě. Zbývající kapsle či roztok po skočení léčby prosíme vrátit.

RIZIKOVÉ LÉKY

pro vzájemné lékové interakce
s imunosupresivou

Antibiotika

rifampicin
klarithromycin
azitromycin
ciprofloxacín

Antimykotika

flukonazol
vorikonazol
posakonazol
itakonazol

Potravinové doplňky

zázvor
grapefruit

Ostatní

ibuprofen
fenobarbital
fenytoin
omeprazol
imatinib
dasatinib
antikoncepce

ZÁSADY PODÁVÁNÍ

některých imunosupresiv
v ambulantní péči

Odborný garant

Prof. MUDr. Petr Sedláček, CSc.

Vydání letáčku podpořila

Haima CZ, o.s. z edukačního
grantu firmy Novartis
www.haima.cz
Klinika dětské hematologie a onkologie
<http://kdho.fnmotol.cz/>
www.donor.cz

Design a realizace

GRAPHICO Ideas Company s. r. o.
www.graphico.cz

Rok vydání

2011